זמנים. הלכות יום טוב פ"א

מניד משנה

175 75 כסת משנה

אחה ולחחו לחינוק דבכה"ג כוא דפליג עלים

הרי"ף. ופתח י"ל שה"ה תפרש שת"ש הרחב"ד

לף ע"ם שלא הסכים לדעת הרב לאו לענין

דינה קחמר דכפי מה שפירש ה' המגיד דברי

רבינו הדין שוה לשניהם חלם לענין פירושם

קפדי כל הדא והדא הזיא ליטקא ושרי והי לא אסיר ופסק רבים כן. אבל בסלכות כתוב וליחא להא דרב אלא בין כך ובין כך אפור דאמר ריב"ל מזממן את הסומי בשבת ואין מזמנין את הסומי ביו"ם גזירה שתא ירבה בשבילו. ודעת הרבה תפרשים כדברי ההלכות והביאם לזם תה שהארים שם בסוגיא על הא דרב והביאו ברייהא דפלוגתא דתנאי בדין הכלבים ונשא ונקנו אליבא דמאן דאמר לכם ולא לכלבים ואמרו אחר כן ופליגא דריב"ל וכו' ופירשו דעל הא דרב קאי וכן פירש"י ז"ל ועל כן הקשן על דברי רבינו שפסק כרב וכריב"ל ובגמ' מפרש דפליני ויש מי שהעמיד דברי רבינו באמרו שלא היה בגירסת ספרי רבינו ופליגא. ואני מקיים הגירסא ומקיים דבריו וכי אמרו ופליגא

למו מהמ דרב קמי דלם דמיין להדדי דההים דרב מם לא היו אופין כל הכח להם לא היו יכולין למפוח מחמו פת מחת ולחתו לחימוק מכל

בזמון הכוחי לא ינרע חלק היפראל אם לא יומנהו שהרי משל ישראל הוא נוסו לו ופת התינוק הוא מבני החיל וכי אמרו ופליגא כ"ל דהמחי דסליק מיניה קחי דח"ל חביי לרב יוסף למהן דחתר לכם ולה לכלבים הני סופלי להיותה כיכי שדיק להו ביו"ם ח"ל הזיין להסקה ח"ל הינח ביו"ם בשבת מהי היכה למימר ה"ל משלשליכן להו אגב ריפתם ולזה המרו שהשוחת המלמול בשבת למלמכה דיו"ם דכיון שמיק פופין מלחכה בשביל בהמה ביו"ם חין מכלכלין בעבורה בשבת חלת על ידי פת דלת כריב"ל שהוא החיר כלפול לצורך כותי בשבת אפ"ם שתלהכה חסורה מחמחו ביו"ם. חה כ"ל נכון לדעת רבינו ודינו קיים ויש לו כזה הודלת בעל הריב בכך כתבו בהשנות א"ח יפה אתר הע"פ שלח הסכים לדעת הרב ז"ל:

עיסת הכלבים וכו'. משנה פ"ק דחלה הובאה פס והקפו מממי והמ מפשר למפננה בלישה וחלק הכלבים יחסר וחירנו שחני כלבים

אין מקפידין מותר לאפותו להן ביום מוב שכל פת ופת ראוי לתינוק. עיסת [י] הכלבים בזמן שהרועים אוכלין ממנה נאפית ביום מוב: מן המבשל ביום מוב ילכותים או לבהמה או להניח לחול אינו לוקה שאילו [י] באו לו או לבחמה או לוביו לחוק או להן. עשה לנפשו והותיר לפליגם קסתר דלסריף קסי מסס דרב ולרביע מותר להאכיל ממנו [ל] לכותים ולבהמה: מדך רחיצה כמותר להאכיל ממנו [ל] לכותים ולבהמה: מדך רחיצה לימיכה הרי הן בכלל אכילה ושתיה ועושין איהן ביום מוב שנאמר אך אשר יאכל לכל נפש לכל שצריך הגוף. לפיכך מחמין חמין ביום מוב

ורוחץ בהן °פניו ידיו ורגליו. אבל כל גופו אסור משום גזירת מרחץ. וחמין שהוחמו מערב יום מוב רוחץ [מ] בהן כל גופו ביום מוב שלא גזרו על דבר זה אלא בשבת בלבד: ין כל שאסור בשבת בין משום שהוא דומה למלאכה או מביא לידי מלאכה בין שהוא משום שבות הרי הוא אסור ביום מוב אלא אם כן היה בו צורך אכילה וכיוצא בה. או דברים שהם מותרים ביום מוב כמו שיתבאר בהלכות אלו. וכל שאסור למלמלו בשבת אסור למלמלו ביום מוב אלא לצורך אכילה וכיוצא בה. וכל שמותר בשבת מותר ביום מוב.

א הסור חולק כזה כסימן הקיב: ב כמ"ג לאוין עה: ג שור פי' הקיא סמ"ג שם:

הואיל ואפשר לפייסן בנכלה וקי"ל כמהן דאשר הואיל. וכהבו בעפור והרשב"א ז"ל דלדידן דאים לן הואיל אפילו אין לו נכלה עכשיו מוחר הואיל ואפשר שחזדמן לו ולזה כחם רביע: בדר המבשל ביו"ע וכו'. כ' אלו שוברין (פסחים פ"ו:) ושם פרק יו"ם שהל (בילה כ"א.) אחתר החופה מיו"ע לחול וכו' כמו שכהבהי למעלה ואחרו שם דפעתיה דרבה דאתר

מיט לוקה משום דמי מקלשי ליה פורחים חזי להו . והשום רבינו דין המבשל לכוהי או לבהמה לדין מכשל ללורך הול ופשום הוא ויה שמד מן הגמ' ואין להאריך: עישה לנכשו וכו'. גם זה פשום ונלמד מהחכר למשלה בכותי הנכנם מחליו:

של רהיצה וסיכה וכו'. מה שהולרך רבינו להזכור בדין הרחילה והסיכה היא להמם מים כדי לרחון או שמן כדי לפוך ומבואר בדבריו ברחילה וה"ה לסיכה. וכן כתבו ז"ל באם לומר בצוכן אפילו בשבת מותר לאדם לפוך כל גופו לתפטוג כחכר פ'כ"א מהלכות שבת וזה פשופ: לפיכך מהמין וכו'. במשנה פ' יו"ש שחל (דף כ"ה:) ב"ש אומרים לא יהם אדם המין לרגליו אלא אם כן ראויין לשתיה וב"ה מהירין וקי"ל כב"ה. ובהלכות ודוקא לרגליו אבל כל גושו לא והביאו ראיה מפ' כירה ומשורש שם בכירה (דף מ') דאפילו איש רוחן כל גופו בכת החת אלא אבר אבר אשר ומוסכם: וחמין בהוחמו וכו'. שם בהלכות בשם גאון וכן הסכמה מן הגאונים ואפילו לרחון כל גופו כחחת. וכן פיקר. ודין רחילה בחתי סברים שוה ביו"ם כשבח ומבוחר שנינם פרק כ"ב מהלכות בכת:

יז כל שאסור בשבת וכו'. זה פשום ומוסכם ושנים פ"ק דמגילה (דף ז':) שין בין יו"ם לשבת אלא אוכל נפש בלבד:

ויש

משנה למלך

לחם משנה אהדדי כמ"ם ה"ה ז"ל וקבה לדעה זו דמ"מ יש סתירה בדברי רבים ז"ל עם מ"ש פ' בור המבשל ביו"ם וכו'. (א"ה עיין מ"ש הוב המתכר כדכשותיו בדכך ממחיך ה": דף כ"ו מהג' שבת . שכאן כשק כר' יובי דאמר לכם ולא לכלבים ומבואר בנמרא (דף

כ"ה:) דלדברי ר' יוסי הני כופלי פירוש גרעימים ואסור לפלפלן בשבת אלא ע"י פת גדול כמו בכהבו שם החום". ובמה שכהב ה"ה ז"ל דופלינת קהי המתי דכליק מיניה קשה דמות ליה לנתרת דופלינת דחם החיר ריב"ל לפלפל לצורך כוחי תע"ם בחשור לעשות תלחכה ביו"ם בעבורו היים משום דתחי דתשלפל הזי לחחכל חדם חבל הני גרפינין לה הזו למחכל חדם כלל וח"כ לפלפלם בעבור בהתה חבור כיון שחבור לעשות חלחכה בעבורה ביו"ם. ונראה להרץ דמ"מ איכא שיורי כוסות דלא חזו למאכל דאסירי בהנאה וא"כ לא היה ראוי לפלפל לצורך הכוחי כלמה הכוחי פעם אחת ואיכא שיורי כוסות ומוזנין לו פעם החרת אלא ודהי דמוחר למלפל לצורך הכוחי. אכל על זה קשה דע"כ לריך אחה לומר דלא הייש ר' יפושע לשיורי כוסוח דה"כ כשהשתש חלניע הכום כדכתב רש"י ז"ל המהי מוחר לפלפלו הם השתם לה הוי לצורך כותי . ועוד הפילו דנחתר דחיים שיורי כוסות תפלפלין הגב הכום כמו שחתרו בגמרה לפלפולינהו הגב כסה ומרין

לנמר ל לומר דפליג רבי יהושע בן לוי לדלעיל וארך שיון: עיסת הכלבים כו'. כמב ה"ה ז"ל דלדידן דאית לן הואיל אפילו אין לו נבלה מותר וכו'. ולזה סתם רבימ ז"ל. וקבה על זה דאפילו מאן דאית לן הואיל אפילו אין לו נבלה מותר וכו'. ולזה סתם רבימ ז"ל. היכה ולה אהני שעמה דהואיל הלה להפכורי ממלקות כמו שנראה ברור בדברי רבינו ז"ל שכהב שהין הופין ומבשלין לה לצורך כותי ולה לצורך כלבים. וי"ל דהך קושים נופא איכא לאקפויי בנמרא בפ"ק דבילה (דף כ"ל) וחדם מחרלת הברחה דשם אמרו ומי אים ליה לרכ הסדם הואיל כלומר דמשום האי פעמא שרי לאפות אותה בין"ם והשתם קשה דהיכי קמתר ומי מים ליה לרב חסדת וכו' דמשמע דמי חים ליה סעתם דהוחיל מהי שפיר דמפילו תמן דמית ליה סעתם דהוחיל מיהם חיכם לכך נרמה לומר דודמי כיון דהך עיסה מעורכת של רועים ושל כלבים אין ראוי לומר שיהא איפורה כל כך וכאילו היחה כולה של כלבים משום האי מעמא דהא אפשר למפלג וכו' חדע דאין זה הפעם כל כך ברור דהא רב חנילאי מכחים ליה להך סעמא וא"כ כשמבשל הכל לכלבים אחריק החם הואינו לוקה אלא באכור הכא דמעורבת עם עיסת הרועים דמן הם משפט כל כלו למתרי חהו שלמתרו ומי שים לים לרב הסדת הואיל דמי הוה כבירם ליה ההם הואיל הוה אמי שפיר הכת כדפרשיה אבל השתח דלים ליה משלינן ליה דרגת ואחרים שמחר ומי שמור לכל הפהות ומ"כ איך קאמרת דמוחר ומ"כ השתח לן הואיל הכת דמשרכת עם שיסה של רועים מותר.
זה נ"ל ליישב דעת הרשב"א ורביע ז"ל:

בור המבשל ביו"ם כו'. המי בישול לבהמה מיירי במחבל הרחוי לחכילת חדם דחי לח הכי לח שייך מעמח דהוחיל ומקלעי חורחין כיון דחינו רחוי למחבל חדם ובודמי דלוקה

הבל משעם דמתוך שהוהרה לגורך הוחרה נמי שלא לצורך ראוי להחיר אפילו שאינו ראוי למאכל אדם כלל וא"כ קשה על רבינו ז"ל איך לא הזכיר פעם מחוך כמ"ש למעלה . ואפשר היה לומר דרבינו ז"ל ס"ל דלכם ולא לכוחים ולא לכלבים אהדריה ללאו קמא כמ"ש החוספות בפ"ק (דף י"ב) וא"כ נהבשל שעם מחוך דודאי דאי לא הא לכם הוה מותר משעם מתוך אבל השהא דכתוב אהדריה לאיסוריה לכך אילפריך משמא דהואיל לותר דאינו לוקה אבל שובר בשבה דלכם. וא"ת א"כ איך אתרו שם בנתרא דהפותם "הלשון הזה מגומגה וקשה להולמו. וג"ל שלריך למחוק מן הכא

שולח נדבה לוקה אתי דלא כב"ה הא אפילו כב"ה אתי דלכם אהדריה לאיסור אפיה ובחיפה לאיסוריה דלאו ונתבפל מעמא מסוך וש"כ סיה ראוי לעבור בלאו אי לאו פעמא דהואיל אבל בעולה דלא שייך הואיל ודאי דלקי *וי"ל דכיון דשייך פעמא כמי עד דהוחיל . ושחלתי חת שי המחור הגדול מוהרש"ח נר"ו דהומיל בכל מקום ומתוך שהוחר לאו זה בכל מקום משום פשתם דהומיל הוחר נמי הכם אש"נ דליכם הכי ומינו שובר והבכים על ידי . רק המה על כרב המחבר בין על מה בהקשה (הכם נמי אמריכן דהינו שובר מתוך שהותר להו זה בכל מקום משום כשמח דהוחיל) משום הכי ודחי דלח לקי לכך חמר

דחתי דלח כבים הלל:

פל הרמב"ם כין על מה בתירן בהרי תרוייהו ר"ל הקוביה וכתירון היתנהו שם נתום' כד"ם כשותע שולם:

ויש

הנהות סיימוניות

מנדל עוז כשמעתין דפסקים כוותיה : עיסת כלכים כזמן וכו' עד ראוי להם . פ"ב דכילה ופ"א דמסכת חלה : כשמפחן השפקים שותים . ע שני כמל כמל מילה (דף כ'א) ונמבכת שכת פ' כירה (דף מ'): כל באסור כבכת עד מותר כיו"ם . הרק מבילין (דף ל"ו) ופ"ג דתם' עדיות :

ורשב"ם פירש רשפחות מזונותיהם עלינו כו'. ורשב"ם למעמיה שפסק הלכתא כר"ע בהגה"ה לעיל, ע"כ: [י] מסכת חלה ועיין בהגה"ה כהלכתא י"ג, ע"כ: [כ] כרבה ראית ליה הואיל דלא כרב חסדא דאמריגן פרק אלו עוברין הא דרכה ורב חסדא מהלוקת דרבי אליעור ורבי יהושע הוא ושם פסקינן הלכה כרבי אליעור, ע'כ: [ל] עיין בהגה"ה הלכתא ו"ג ט"ב: ○ (הרי"ת ג"ב בהיד ור"ו אוסר ולוה הסבים הרא"ש ז'ל]: [ח] רו רחר ר'ו שלחר בשם יטנו ובבים בי